

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo||nis Episcopi Hal-||berstatten[sis] Homiliarum,
nunc sexto || maiori [pro] ante hac unquam dili||gentia
excusarum, || Pars ...**

praeter omnes omnium appendices, accesserunt iam recens homiliae
aliquot piæ, ante hoc tempus excusæ nusquam

Pars Aestivalis

Haimo <Altissiodorensis>

Haimo <Halberstadensis>

Coloniae, 1551

VD16 H 222

Cum uenerit paracletus, quem ego mit. loh. 15

urn:nbn:de:hbz:466:1-39335

lachrymas sauit? Iustus igitur aduocatus uester, iustos nos defendet in iudicio, quia nosmetipsos & cognoscimus & accusamus iniustos. Non ergo in fletibus, non in actibus nostris, sed in aduocati nostri alleuatione confidamus, qui uiuit & regnat in secula seculorum, Amen.

DOMINICA POST ASCENSIONEM Domini. Iohan. XV.

In illo tempore dixit Iesus discipulis suis: Cum uenerit paracletus, quem ego mittam uobis a patre, spiritum ueritatis. Et reliqua.

IN multis locis euangelij legimus, quod ea quae minus apostoli de perfectione habebant, per spiritum sancti aduentum dominus se daturum promiserit: manifestius tamen exordio lectionis huius, non solum eundem spiritum re-promittit, sed etiam quod ipsius dono ad predicandum euangelium idonei reddendi essent: decla-

rat, cum dicit: [Cum uenerit paracletus, quem ego mittam uobis a patre spiritum ueritatis, qui a patre procedit, ille testimonium perhibebit de me.] Manifestum est autem, nec laboriosa expositione indiget, quare eundem spiritum paraclatum nomen *παράκλητος* enim graece, latine consolator siue aduocatus dicitur. Bene autem consolator, quia non solum apostolorum corda mœren-

tia de dñi absentia, uel ad sufferendas tribulatiões
 & passiones consolatus est, sed etiam quotidie pro
 peccati ppetratione lugentibus, dum spem ueniæ
 repromittit, magnā consolationē impedit. A q̄ se
 cōsolari p̄cabatur Propheta cū dicebat: Cōsola
 tiones tuæ dñe lætificauerunt animā meā. Pro q̄ in
 Græco legitur: *ἡ παράκλησις σου, ἐν ὁρατοῖς τῶν ψυχῶν*
 μν. Et itē: Memor fui iudiciorū tuorū dñe a secu
 lo, & consolatus sum. Bene autem a Iuocatus di
 citur, quia cum sit æqualis patri & filio, p̄ delictis
 nostris patrem quotidie interpellare non cessat,
 qa ut ait Apostolus: Quid oremus, sicut oportet,
 nescimus &c. Bene aut̄ ipsum sp̄m a se mitti, & a
 patre p̄cedere phibet. nō quod aliter p̄cedat a pa
 tre, & aliter a filio, uel aliter mittatur a filio, & ali
 ter a patre: sed qa ipsa missio p̄cessio est, & ipsa p̄
 cessio missio. Neq̄ em̄ diuersitas est p̄cedentis uel
 mittentis, q̄bus una est essentia, parq̄ deitas. Non
 em̄ minor est ille qui p̄cedit, illo, a q̄ procedit: neq̄
 minor est ille q̄ mittitur, illo a q̄ mittitur: qa quod
 est pater, hoc est filius, hoc ē & sp̄s sanctus. Quia
 em̄ amborum spiritus est coæternus & cōsubstā
 tialis, sicut p̄cedit a patre, ita & a filio. & sicut mit
 titur a filio, mittitur & a patre. Quod uero parris
 sit idē spiritus, dñs in euangelio manifestat, dicens
 discipulis suis: Nō em̄ uos estis qui loquimini, sed
 spiritus patris uestri, qui loquitur in uobis. Quod
 aut̄ filij sit, Paulus apostolus ostendit cum ait: Si
 quis spiritum Christi non habet, hic non est eius.
 Venit etiam a seipso idē spiritus, quia uerus est de
 us, sicut dñs ait: Spiritus ubi uult spirat. Et Paulus
 enumeratis eiusdē sp̄s sancti uirtutibus, adiunxit:
 Hęc omnia operatur unus atq̄ idem spiritus, di-

Psa. 93.
Psal. 118

Rom. 8.

Mat. 10:
Rom. 8.

Ioh. 3.
1. Co 12.

uidens singulis prout uult. Spiritus namq; ueritatis dicitur, quia a patre ueritatis procedit. Nam pater ipse est ueritas, filius similiter, & spiritus sanctus similiter. Et quod filius de seipso ait, Ego sum uita,

Ioh. 14.

ueritas & uita, hoc de patre & spiritu sancto intelligendum est: quia qualis est pater, talis est filius, talis est & spiritus sanctus. Quod autem ait, [Ille testimonium perhibebit de me,] manifestum est quod spiritus sanctus filio testimonium perhibuit quod deus esset, quoniam die sancto Pentecostes ab eo missus, sicut fuerat promissus, scientiam omnium linguarum apostolis tribuit. Nec solum tunc, uerum etiam antequam pateretur, testimonium ei perhibuit, quando in Iordane a Iohanne baptizatus, in specie columbe super eum apparuit, & audita est uox dicentis: Hic est filius meus dilectus, in quo mihi complaceui. Vnde & Iohannes ait: Et ego uidi, & testimonium perhibui, quia hic est filius dei. Siue certe spiritus sanctus filio testimonium perhibuit, quando apostolos ad testimonium perhibendum fortes reddidit. Vnde & subditur:

Matt. 3.

Ioha. 1.

Et uos testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum estis. Non dicit, ab initio seculi, neq; ab initio natiuitatis, sed ab initio sue predicationis. Nam in initio sue predicationis dominus discipulos elegit, sicut idem Iohannes alibi ait: Hoc fecit initium signorum suorum Iesus in Cana Galilee, & crediderunt in eum discipuli eius. Tanto enim uerius eius testimonium post ipsius gloriosissimam ascensionem perhibere potuerunt, quanto manifestius illius opera & uirtutes ab initio sue predicationis conspexerunt. Vnde & dixerunt: Nos testes sumus horum omnium, quae fecit in regio-

Ioh. 2.

Act. 10.

ne Iudæorum & Ierusalem, quem occiderunt suspendentes in ligno. Hunc deus suscitavit tertia die, & dedit manifestum fieri, non omni populo, sed testibus præordinatis a deo, nobis qui manducauimus & bibimus cum illo, postquam resurrexit a mortuis. Et præcepit nobis prædicare populo, & testificari quia ipse est, qui constitutus est a deo iudex uiuorum & mortuorum. Huic omnes prophætæ testimonium perhibent, remissionem peccatorum accipere, per nomen eius, omnes qui credunt in eum. Sed quia per eandem prædicationem persecutio nascitura erat, recte subiungitur:

Hæc locutus sum uobis, ut non scandalizemini. Si enim (ut ait Apostolus) omnes qui uolunt in Christo pie uiuere, persecutionem patiuntur, tanto duriores persecutiones apostoli pro ueritate sustinuerunt, quanto priores in domini prædicatione apparuerunt. Consolatur autem pius magister mentes discipulorum, ut eo minus rabiem persequentium timerent, quo hæc sibi a pio magistro prædicta recoleret. Vnde cum eis alibi persecutiones uenturas pro prædicatione prædiceret, semetipsum in exemplo tolerantia propofuit, dicens: Si me persecuti sunt, & uos persequentur, si sermonem meum seruauerunt, & uestrum seruabunt. Et item: Nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere. Sed potius eum timete, quæ potest & animam & corpus perdere in gehennam. Et alibi: Si de mundo essetis, mundus quod suum erat diligeret. Quia uero non estis de mundo, sed ego elegi uos de mundo, ideo odit uos mundus. Scandalizari autem est aliquem in persecutione a fide deficere, uel a prædicatione cessare. Ut autem

1. Tim. 4.

Ioh. 15.

Mat. 10.

Ioh. 15.

fortiores eos redderet, non solū persecutiones eis prædixit, sed etiā eiusdē genus persecutionis ostendit, cum adiunxit:

Abq; synagogis facient uos.

συναγωγή enim græce, latine conuentus siue congregatio dicitur. Neq; enim parua tunc temporis uituperatio erat, a synagoga eijci, sed sicut nunc turpe est pro suis sceleribus aliquem extra ecclesiam repelli, sic erat tunc uituperabile extraneū quē quam a synagoga fieri. Quod autē a synagoga frequenter eiecti sunt, liber Actuum apostolorū pleniter declarat, in quo legitur: Quia statuentes eos in concilio, denunciauerunt eis, ne cuiquam homini loquerentur, neq; docerent in nomine Iesu, quando illi ibant gaudentes a conspectu concilij, quoniam digni habiti sunt pro nomine Iesu contumeliam pati. Sed quia plures Iudæorum zelo carnalis legis defendendæ persecutiones apostolis commouerunt, recte subditur:

Actu. 5.

Sed uenit hora, ut omnis qui interficit uos, arbitretur obsequium se præstare deo. Hora in hoc loco tempus persecutionis intelligi potest; quo apostoli a pessimis erant persecutiones passuri. Magnum quippe obsequium se præstare deo arbitrabatur, cum prædicatores euangelij quasi destructores legis persequebantur. De quibus ait

Ro. 10.

Apostolus: Confiteor, zelū dei habent, sed non secundum scientiam. Frustra autē defendunt legem per seruum datam, qui amittunt gratiam per filium factam. Quia sicut scriptum est, Lex per Moysen data est, gratia & ueritas per Iesum Christum facta est. Vnde & subinfertur:

Ioha, 1.

Et hæc facient uobis, quia non nouerunt

patrem necq̄ me. In hoc se Iudæi patrem non cognoscere ostendunt, cum prædicatores filij tanto odio persequuntur, sicut idem filius alibi discipulis dicit: Qui uos recipit, me recipit, & qui uos spernit, me spernit. Mat. 10.

Sed hæc locutus sum uobis, ut cum uenerit hora, eorum reminiscamini, quia ego dixi uobis. Ibid. & Mar. 13. Prædicit pius magister persecutiones discipulis uenturos, ut tanto facilius eas uenientes tollerarent, quanto ab illo prædictas recolerent. Minus enim iacula feriunt quæ præuideri possunt, repentina uero & subitanei casus, etiam fortissimos milites in bello cõturbare solent. Et ideo non solum hic quod futurum erat, prædicere uoluit, sed etiam plurimis in locis, ut tanto leuius tribulationes & angustias sufferrent, quanto per præscientiæ clypeum muniti essent. Cum enim mitteret eos ad prædicandum, dicens: Ecce ego mitto uos sicut oues in medio luporũ, quid pro eadem prædicatione passuri essent, continuo manifestare curauit, subiiciens: Cavete ab hominibus, tradent enim uos in concilijs, & in synagogis suis flagellabunt uos, & ante reges & præfides ducemini propter me, in testimonium illis & gentibus. Et itẽ: Beati eritis cum uos oderint hoĩes, & cum separauerint uos, & exprobrauerint & eiecerint nomen uestrũ tanq̄ malum, propter filiũ hoĩs. Gaudete in illa dei & exultate, ecce enim merces uestra copiosa est, in cælis. Luc. 6.

IN VIGILIIS PENTECOSTES. Iohannis. XIII.

In illo tempore dixit Iesus discipulis suis: Si diligitis me, mandata mea seruate. Et reli.

N